

નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ અમદાવાદ

પરિપત્ર નં. ૫૦ તા.૦૫-૦૮-૨૦૨૨

ફક્ત મ્યુનિ. શાળાઓ માટે જ :-

વિષય : શાળા વિકાસ યોજના અપડેટ કરવા બાબત.

સંદર્ભ : નં./એસએસએ/કોમ્યુ.મોબી/શાળા વિકાસ યોજના/૦૨/૨૦૨૨/૨૮૫૭૦-૬૪૧ તા.૨૮-૦૭-૨૦૨૨

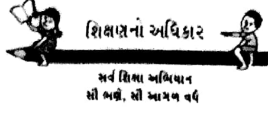
આથી તમામ મ્યુનિ. શાળાના મુખ્ય શિક્ષકશ્રીઓને ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટ-૨૦૦૯ અધિનિયમ પ્રકરણ ૪ના મુદ્દા નં. ૧૭ મુજબ શાળા વિકાસ યોજના ત્રણ વર્ષ માટે તૈયાર કરવામાં આવે અને દર વર્ષે તેને અપડેટ કરવામાં આવે છે. ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષે શાળા વિકાસ યોજના અપડેટ કરવાની થાય છે. આ સાથે સામેલ બિડાણ મુજબના નમુનાને ધ્યાને લઈ શાળા વિકાસ યોજનાને એસ.એમ.સી.માં ચર્ચા કરી અપડેટ કરવાની રહેશે અને તેની એક નકલ કલસ્ટર કક્ષાએ ફરજિયાત મોકલી આપવાની રહેશે અને એક નકલને શાળા દફતરે રાખવાની રહેશે.

શાળા કક્ષાએ	૨૫-૦૮-૨૦૨૨ થી ૦૩-૦૯-૨૦૨૨
કલસ્ટર કક્ષાએથી બ્લોક કક્ષા	૦૪-૦૯-૨૦૨૨ થી ૧૩-૦૯-૨૦૨૨
બ્લોક કક્ષાએથી જિલ્લા કક્ષા	૧૪-૦૯-૨૦૨૨ થી ૨૩-૦૯-૨૦૨૨
જિલ્લા કક્ષાએથી રાજ્ય કક્ષા	૨૪-૦૯-૨૦૨૨ થી ૦૨-૧૦-૨૦૨૨

બિડાણ : સંદર્ભિત પત્ર

તા.૦૫-૦૮-૨૦૨૨

ડૉ.એલ.ડી.દેસાઈ
શાસનાધિકારી

ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરની કચેરી,
સમગ્ર શિક્ષા, સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર.-૩૮૨૦૧૭
ફોન.૦૭૯-૨૩૨૩૨૪૧૩, ફેક્સ:૦૭૯-૨૩૨૩૮૪૦૪
Email : - aspdssagui@gmail.com
Toll Free No.1800-233-7965

પાયાની સાક્ષરતા અને અંક જ્ઞાન

નં/એસએસએ/કોમ્યુ.મોબી/શાળા વિકાસ યોજના/૦૨/૨૦૨૨/૨૧૭૦-૬૪૧ તા:૨૭/૦૭/૨૦૨૨.

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી
જિલ્લા : તમામ

પ્રતિ,
જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો. ઓર્ડિનેટર અને
જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી
જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કચેરી, સમગ્ર શિક્ષા
જિલ્લા : તમામ

પ્રતિ,
એડી. જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો. ઓર્ડિનેટર
અને શાસનાધિકારીશ્રી,
નગર પ્રાથમિક સમિતિ, સમગ્ર શિક્ષા,
મહાનગરપાલિકા :અમદાવાદ, રાજકોટ,
સુરત, વડોદરા

વિષય: શાળા વિકાસ યોજના (SDP) Update કરવા બાબત.

સંદર્ભ:માન.એસપીડીશ્રીની મંજૂર રહેલ નોંધ અન્વયે.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટ-૨૦૦૯, અધિનિયમના પ્રકરણ-૪ ના મુદ્દા નં.૧૭ મુજબ શાળા વિકાસ યોજના (SDP) ત્રણ વર્ષ માટે તૈયાર કરવામાં આવે અને દર વર્ષે તેને અપડેટ કરવામાં આવે છે જે મુજબ સીઆરસી કો.ઓ. ધ્વારા શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યો ધ્વારા (સ્થાનિક સત્તાતંત્ર, ગ્રામ પંચાયત નગર શિક્ષણ સમિતિના સભ્ય સિવાય) શાળા વિકાસ યોજના (SDP) વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯ માં તૈયાર કરવામાં આવેલ છે તે અન્વયે વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦, ૨૦૨૦-૨૧ અને વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ એમ ત્રણ વર્ષ સુધી Update કરવાનું હોય છે વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧ માં કોરોના મહામારીના કારણે શાળાઓમાં શૈક્ષણિક સત્ર શરૂ થયેલ ન હોવાથી SDP Update કરવામાં આવેલ નહોતું. વર્ષ ૨૧-૨૨ માં શાળા વિકાસ યોજના (SDP) ને Update કરવામાં આવેલ હતું આથી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં પણ શાળા વિકાસ યોજના (SDP) Update કરવાનું થાય છે.

આ વર્ષે શાળા કક્ષાએથી શાળા વિકાસ યોજના (SDP) તૈયાર કરતી વખતે શાળાની ભૌતિક જરૂરિયાતો સંતોષાય એટલું જ નહિ પરંતુ શાળાનો વિકાસ ખરેખર થાય, શાળાના તમામ બાળકોની શૈક્ષણિક ગુણવત્તા, તમામ બાળકોની સમાનતા, શાળાની સ્વચ્છતા, શાળા વ્યવસ્થાપન, શાળા બહારના બાળકોનું મેઈનસ્ટ્રીમીંગ વગેરે જેવા મુદ્દાઓ પરત્વે પણ શાળાનો વિકાસ થવો જરૂરી છે.

SMC લેવલે શાળા વિકાસ યોજના (SDP) તૈયાર કરે ત્યારે શાળામાં ભૌતિક સુવિધા, પાણીની સુવિધા, શિક્ષણની ગુણવત્તાલક્ષી સિધ્ધિ વગેરે બાબતોનો સમાવેશ કરવા જણાવવામાં આવે છે.

આ ઉપરાંત બીઆરસી કો.ઓ. ધ્વારા પોતાના તાલુકાની તમામ શાળાઓની શાળા વિકાસ યોજનાની કામગીરી માટે વખતો વખત થતી મીટીંગમાં સમજ આપવામાં આવે તથા સુચારૂ આયોજન થાય તે મુજબ કામગીરી કરવા સંબંધિતોને સૂચના થવા વિનંતી.

શાળા વિકાસ યોજના (SDP) શાળા કક્ષાએથી Update કરી તેની માહિતી કલસ્ટર કક્ષાએ સીઆરસી કો.ઓ.ને એકત્ર કરવા જણાવીએ. અને સી.આર.સી.કો.ઓ. માહિતીનું એકત્રીકરણ કરી પોતાની પાસે રાખશે તેની ચકાસણી કરી પોતાના કલસ્ટરની તમામ શાળામાં શાળા વિકાસ યોજના (SDP) Update થયેલ છે તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર તાલુકા કક્ષાએ બી.આર.સી.કો.ઓ.ને આપવા અને બી.આર.સી.કો.ઓ.એ જિલ્લા કક્ષાએ પ્રમાણપત્ર આપવાનું રહેશે જિલ્લા કક્ષાએથી પોતાના જિલ્લાની તમામ સરકારી પ્રાથમિક તેમજ માધ્યમિક શાળામાં શાળા વિકાસ યોજના(SDP) Update થયેલ છે તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર અત્રેની કચેરીએ મોકલી આપવાનું રહેશે.આ ઉપરાંત બીઆરસી કક્ષાએ પોતાના બ્લોકની તમામ શાળાઓમાં શાળા વિકાસ યોજના(SDP) Update થયેલ છે તેનું એકંદરીકરણ કરાવીને રાખવા તેમજ શાળા કક્ષાએ SDP ની ફાઈલ નિભાવવા આપની કક્ષાએથી સંબંધિતોને સૂચના થવા વિનંતી.

શાળા કક્ષાએથી કલસ્ટર કક્ષા	૨૫/૦૮/૨૦૨૨ થી ૦૩/૦૯/૨૦૨૨
કલસ્ટર કક્ષાએથી બ્લોક કક્ષા	૦૪/૦૯/૨૦૨૨ થી ૧૩/૦૯/૨૦૨૨
બ્લોક કક્ષાએથી જિલ્લા કક્ષા	૧૪/૦૯/૨૦૨૨ થી ૨૩/૦૯/૨૦૨૨
જિલ્લા કક્ષાએથી રાજ્ય કક્ષા	૨૪/૦૯/૨૦૨૨ થી ૦૨/૧૦/૨૦૨૨

બિડાણ:(SDP ફોર્મનો નમૂનો ઈમેઈલ મારફત)

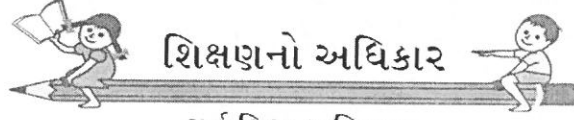

એડી. સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ કચેરી, ગાંધીનગર

નકલ સવિનય રવાના:

- પી.એ.ટુ માન. એસ.પી.ડીશ્રી.

શાળા વિકાસ યોજના

સર્વ શિક્ષા અભિયાન
સૌ ભણે સૌ આગળ વધે

વર્ષ-2018-19

School Code :

School Name :

District Name :

Revenue Block Name :

Cluster Name :

Village Name :

PIN Code :

Habitation Name :

School Category.....

School Management :

Type of School :

PRINCIPAL

SMC CHAIRMAN

SIGN

SIGN

STAMP

STAMP

શાળા વિકાસ યોજના માટેનું બાહ્ય સ્વરૂપ

- દૃષ્ટિકોણ (Vision) : આરટીઈ અધિનિયમ, ૨૦૦૯ની જોગવાઈઓની સાથે સુસંગતતા સાધીને શાળાને કાર્યરત બનાવવી.
- 1. ઉદ્દેશ્ય : આરટીઈ અધિનિયમ, ૨૦૦૯ અને રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ માળખાં (એનસીએફ), ૨૦૦૫ ના ગૃહીત સિદ્ધાંતમાં ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલા પ્રતિમાન અને માનદંડો મુજબ શાળાના આધાર-માળખાં, માનવ સંસાધનો, શિક્ષણની ગુણવત્તા, સમાનતા અને શાળાના સંચાલન ક્ષેત્રે સમય મર્યાદામાં રહીને વિદ્યાર્થી, શિક્ષકો અને શાળાના વાતાવરણના વિકાસને સુનિશ્ચિત કરવો.
નોંધ: અહીં આપવામાં આવેલ વિગતો માત્ર માર્ગદર્શન માટે છે. તેનો ઉપયોગ કરી દરેક શાળાએ શાળા વિકાસ યોજના તૈયાર કરવાની છે.

2. માનવ સંસાધન : (એ)વર્તમાન પરિસ્થિતિ -શાળામાં નામાંકન થયેલા અને શાળા બહારના બાળકોની સ્થિતિ - (I) નામાંકન થયેલ બાળકોની સંખ્યા (ધોરણ વાર):-

પ્રાથમિક										ઉચ્ચ પ્રાથમિક						કુલ
1		2		3		4		5		6		7		8		
કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	

(II) શાળામાં નામાંકન ન થયેલા બાળકોની સંખ્યા (ઉંમર પ્રમાણે):-

ઉંમર (વર્ષમાં)	6	7	8	9	10	11	12	13	14	કુલ
કુમાર										
કન્યા										
કુલ										

(III) શાળા છોડી ગયેલ (Dropout) બાળકોની સંખ્યા (ધોરણ વાર):-

પ્રાથમિક					ઉચ્ચ પ્રાથમિક			કુલ
1	2	3	4	5	6	7	8	

➤ શાળા છોડી ગયેલ (Dropout) બાળકો માટે એસ.એમ.સી.ના પ્રયત્નો:

.....
.....

(IV) વસાહતમાંથી ખાનગી શાળામાં નામાંકન થયેલા બાળકોની સંખ્યા (ધોરણ વાર):-

પ્રાથમિક					ઉચ્ચ પ્રાથમિક			કુલ
1	2	3	4	5	6	7	8	

- ખાનગી શાળામાં નામાંકન માટેના પરિબલો/કારણો (માત્ર ચર્ચા)
- સરકારી શાળામાં નામાંકન વધારવા માટે એસ.એમ.સી.ના આગામી વર્ષ માટેના પ્રયત્નો

(એ) છેલ્લા ત્રણ વર્ષના ગુણોત્સવના પરિણામો

ગુણોત્સવ.....		ગુણોત્સવ.....		ગુણોત્સવ.....	
શૈક્ષણિક	ભૌતિક	શૈક્ષણિક	ભૌતિક	શૈક્ષણિક	ભૌતિક
એકંદર ગ્રેડ:-		એકંદર ગ્રેડ:-		એકંદર ગ્રેડ:-	

(બી) કાર્યરત શિક્ષકોની સંખ્યા :- (I) પ્રાથમિક સ્તરે :-

મુખ્ય શિક્ષક		નિયમિત પગાર ધોરણે કાર્યરત શિક્ષકો		વિદ્યાસહાયક		કુલ	
પુરુષ	સ્ત્રી	પુરુષ	સ્ત્રી	પુરુષ	સ્ત્રી	પુરુષ	સ્ત્રી

(II) ઉચ્ચ પ્રાથમિક સ્તરે :-

મુખ્ય શિક્ષક		નિયમિત પગાર ધોરણે કાર્યરત શિક્ષકો		વિદ્યાસહાયક		ફૂલ		કલા શિક્ષક		કાર્ય પ્રશિક્ષક		સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ પ્રશિક્ષક	
પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી	પુ.	સ્ત્રી

(સી) વધારાના (અતિરિક્ત) શિક્ષકોની જરૂરિયાતની સંખ્યા :-

(I) પ્રાથમિક સ્તરે :-

મુખ્ય શિક્ષક	શિક્ષક

(II) ઉચ્ચ પ્રાથમિક સ્તરે :-

મુખ્ય શિક્ષક	ગણિત અને વિજ્ઞાન માટે શિક્ષક	ભાષા માટે શિક્ષક	સમાજિક વિજ્ઞાન માટે શિક્ષક	કલા શિક્ષક	કાર્ય પ્રશિક્ષક	સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ પ્રશિક્ષક

- શિક્ષકોની ઘટ નિવારવા માટે સ્થાનિક શિક્ષિત વ્યક્તિની સેવા માટેના એસ.એમ.સી.ના પ્રયત્નો

(જી) શાળા મુલાકાત:- તજજ્ઞો દ્વારા મુલાકાત અને સંસાધન સહાયની વિગતો:-

તજજ્ઞનો હોદ્દો	મુલાકાતની સંખ્યા	શૈક્ષણિક સંસાધન સહાયના વિષયો અને ક્ષેત્રો

(એચ) વર્ષ 2018-19 માટે માનવ સંસાધનમાં સુધાર અને સશક્તિકરણ માટેની કાર્ય યોજના (Action Plan)ની બાબતો:-

- i. શિક્ષણના અધિકાર અધિનિયમ, 2006 માં જણાવ્યા અનુસાર શિક્ષકોના તાલીમી કાર્યક્રમ અને ચર્ચામાં એવી બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવે જે વિષયવસ્તુ પાઠ્યક્રમમાં સમાવેશ પામેલી હોય તો તે બાબતો અંગેની તાલીમ મોટી સંખ્યામાં શિક્ષકોને વિષયવસ્તુ સારી રીતે સમજવામાં ઉપયોગી બને.

3. શિક્ષણની ગુણવત્તા:- (એ) બાળકોને ઉપલબ્ધ શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ સામગ્રીઓની વિગતો -

વર્ગ	1	2	3	4	5	6	7	8
પાઠ્ય પુસ્તક								
સ્વઅધ્યયન પોથી								
નોટબુક								
ચિત્રપોથી								
કેયોન/ રંગ બોક્સ								
કંપાસ								
પાટી								
શાળા દફતર								

(બી) વર્ષ 2013-14 માટે શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ સામગ્રીઓ સંબંધી કાર્ય-યોજનાના સ્પષ્ટ મુદ્દાઓ-

- i. દરેક પાઠ્યપુસ્તક માટે સ્વઅધ્યયન પોથી ઉપલબ્ધ કરાવવી.
- ii. સ્વઅધ્યયન પોથી માટે દાતાનો સંપર્ક
- iii. દરેક વિષય માટે ઓછામાં ઓછી એક નોટબુકની જોગવાઈ કરવી.
- iv. ધોરણ III અને VIII ના વિદ્યાર્થીઓને કેયોન (મીણીયા કલર) અને પેન્સિલ બોક્સસહિત ધોરણ ૧ અને ૨ ના તમામ વિદ્યાર્થીઓને ૧૦૦ પેજની એક ચિત્રપોથીની જોગવાઈ કરવી.
- v. ધોરણ III થી VIII ના તમામ વિદ્યાર્થીઓને કંપાસ બોક્સની જોગવાઈ કરવી.
- vi. શાળાને આપવામાં આવેલા વિજ્ઞાનના સાધનો પાઠ્ય પુસ્તક (અધ્યયન સામગ્રી) સાથે સુસંગતતા ધરાવતી હોવાનું સુનિશ્ચિત કરવું.
- vii. શિક્ષકોને પાઠ્યપુસ્તકની વિષયવસ્તુ સાથે સુસંગતતા ધરાવતું સંદર્ભ સાહિત્ય પુસ્તક પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ કરવુંજેથી તેમને વિષયવસ્તુની સારી સમજ મેળવવામાં મદદ મળે અને બાળકો માટે ઉચ્ચ કક્ષાની સમજશક્તિ ધરાવતાં પર્યાવરણને અનુરૂપ પ્રોજેક્ટ્સ વિકસાવી શકે.
- viii. વિશેષ જરૂરિયાતો ધરાવતાં બાળકો (CWSN) માટે સુસંગત શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ સામગ્રીઓ અને ઉપકરણો પૈકી બ્રેઈલ પુસ્તકો ઉપલબ્ધ કરાવવા.

(સી) શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ પ્રક્રિયાના સંબંધમાં વર્તમાન સ્થિતિ અને કાર્ય યોજના -

મુદ્દાઓ	વર્તમાન સ્થિતિ	કાર્યયોજના
બાળકોના જૂથ રચનાની પ્રક્રિયા વિશે માહિતી		
બાલકો દ્વારા બ્લોક બોર્ડનો ઉપયોગ સંબંધી માહિતી		
બાળકો સાથે ચર્ચા કરવામાં આવે છે.		
આસપાસના પર્યાવરણ સાથે ભણાવવામાં આવતી બાબતોની (પાઠ્યપુસ્તકની વિષયવસ્તુની) સુસંગતતા દર્શાવીને બાળકોને સમજાવવું.		
બાળકો માટે શીખવવામાં આવતાં વિષયોના અભ્યાસ માટેના સમયની માહિતી		
પહેલાં આવરી લેવામાં આવેલાં પ્રકરણોના પુનરાવર્તન માટેના સમયની જાણવણી વિશે માહિતી.		

જુદા જુદા શૈક્ષણિક સ્તરના બાળકો સાથે કામ કરવાની પધ્ધતિ નક્કી કરવી.		
પ્રકરણથી સંબંધિત આનુષંગિક મુદ્દાઓ સંબંધિત શિક્ષકોના જ્ઞાનના સ્તરની માહિતી		
સમુદાયના સંસાધન અને અનુભવોનો ઉપયોગ		
પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરવા અંગે શિક્ષકોની ક્ષમતા		
પ્રકરણોની નાટકીય રજૂઆત, વાદ-વિવાદ અને પ્રશ્નાવલિ દ્વારા શિક્ષણની તકો		
વર્ગખંડોની બહાર પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન		
શિક્ષણ પ્રશિક્ષણ પ્રવૃત્તિ સાથે વાલીઓનો સમાયોગ		

(S) School Base Comprehensive Evaluation (SCE):-

- વર્તમાન પરીક્ષા વ્યવસ્થાની વિગતો આપે છે.
- એસસીઈના સંબંધમાં કાર્ય-યોજનાના સ્પષ્ટ મુદ્દાઓ
 - વાલીઓ સાથે એસસીઈની વિભાવનાની વહેંચણી.
 - બાળકોના ટૂંકા ચરિત્રાત્મક રેખાચિત્ર(પ્રોફાઇલ) અને તમામ બાળકોના જ્ઞાનાત્મક તેમજ બિન-જ્ઞાનાત્મક વિસ્તારોને આવરી લેતા સંચયી વૃત્તની જાળવણી.
 - SCE તારીજની ચર્ચા
 - વિશેષ જરૂરિયાતો ધરાવતાં બાળકો(CWSN)ની મૂલવણી માટે લાગુ કરવામાં આવનાર પ્રતિમાન અને માનદંડો સાથે વાકેફ કરવા.

4. સમાનતા :-

મુદ્દાઓ	વર્તમાન સ્થિતિ	કાર્ય-યોજના
વર્ગખંડોમાં વિભિન્ન સામાજિક-આર્થિક જૂથોના બાળકો માટે બેઠક વ્યવસ્થા		
વિશિષ્ટ જરૂરિયાત ધરાવતાં (CWSN) બાળકો માટેની બેઠક વ્યવસ્થા અને શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓનું તેમના તરફનું વલણ		
વર્ગખંડમાં જૂથ રચના પ્રક્રિયામાં વિવિધ સામાજિક આર્થિક જૂથમાંથી બાળકોનું પ્રતિનિધિત્વ		
પ્રત્યાયનમાં શિક્ષક અને વિદ્યાર્થીઓ તેમજ વિદ્યાર્થીઓમાં અંદરોઅંદર ભેદભાવના પુરાવા		
પછાત વર્ગોની છોકરીઓ અને બાળકોની શાળા બહારની પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલગીરી		
છોકરીઓ પર નાના ભાઈ-બહેનને સાચવવાનો બોજ અને આંગણવાડી કેન્દ્રો સાથે સંકલન		
આ બધા મુદ્દાઓ પર સમુદાય સાથે કરવામાં આવેલી ચર્ચાની સ્વભાવગત લાક્ષણિકતા		

5. શાળા બહારના બાળકોનું શિક્ષણ :-

મુદ્દાઓ	વર્તમાન સ્થિતિ	કાર્ય-યોજના
સમયાંતરે બાળકોની યાદી તૈયાર કરી તેને update કરાવીએ છીએ.		
STP વર્ગ માટે શિક્ષકોને તાલીમ આપી Capacity Building (સશિક્તકરણ) કરવામાં આવેલ છે.		
STP વર્ગ શરૂ કરવા માટે જરૂરી સાધનસામગ્રી ઉપલબ્ધ કરાવેલ છે?		

જે બાળકો શાળા બહારના છે તેમની જરૂરિયાત જાણવી / ઓળખવી.		
સ્પેશિયલ ટ્રેનિંગ કેમ્પ શરૂ કરવા માટે એસ.એસમ.સી. ને નાણાંકીય અને વહીવટીય સત્તા સોંપવામાં આવેલ છે?		
શાળા બહારના બાળકોને મદદરૂપ થવા માટે સમયપત્રક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે?		
જે બાળકોને રેસીડેન્શીયલ સ્પેશિયલ ટ્રેનિંગની જરૂર છે તેને શોધી કાઢવામાં આવ્યા છે?		
સ્થળાંતર કરતા કુટુંબોને ઓળખી તે વાલીને બાળકોના નિવાસીકેમ્પ (છાત્રાલય)ની વ્યવસ્થા અંગે સમજ આપી શિક્ષણ માટે બાળકોને આ કેમ્પમાં મૂકી જવાની હિમાયત કરવામાં આવેલ છે?		

6. શાળા વ્યવસ્થાપન:-

મુદ્દાઓ	વર્તમાન સ્થિતિ	કાર્ય-યોજના
એસએમસીનું બંધારણ		
દરેક સપ્તાહમાં કામના 45 કલાક સુનિશ્ચિત કરવાની વ્યવસ્થા કરવી		
પ્રાથમિક અને ઉચ્ચ પ્રાથમિક સ્તરે વર્ષના કામના દિવસો નક્કી કરવા.		
પ્રાથમિક અને ઉચ્ચ પ્રાથમિક સ્તરો પર શીખવવા બાબતના કલાકો નક્કી કરવા.		
વાલીઓ સાથેની મુલાકાતની વ્યવસ્થા અને જે મુદ્દાઓની થયેલી ચર્ચાની લાક્ષણિકતાઓ.		
એસએમસીની બેઠકોની સંખ્યા અને તેમાં થયેલી ચર્ચાના લક્ષણો		
બનાવટી અને પ્રતિકૃતિરૂપ નામાંકનથી છુટકારો મેળવવા લેવામાં આવેલા પગલાં		
શાળા છોડ્યાનું પ્રમાણપત્ર અને કોઈપણ પ્રકારના સમય પ્રવેશને લાગુ કરવા માટે લેવાયેલા પગલાં.		
સમુદાય પાસેથી પ્રાપ્ત કરવામાં આવેલા પ્રદાનો		
આયોજન અને શાળા વહીવટમાં બાળકોની સામેલગીરી		
જાળવણીનો ઉપયોગ - ઉદ્દેશ્યો		
શાળાના પુસ્તકાલય માટે પુસ્તકોની મેળવવાની વ્યવસ્થા		
કલા, કાર્યો અને સ્વાસ્થ્ય સંબંધી શિક્ષણનો સમાવેશ કરતાં સમય-પત્રક તૈયાર કરવાં.		
શીખવવાની બાબતોના કલાકો ઉપરાંતના સમયના વપરાશ માટેના આયોજનની તૈયારી.		
શાળા બહારની કન્યાઓ માટે કસ્તુરબા ગાંધી બાલિકા વિદ્યાલયમાં પ્રવેશ અપાવી નિવાસી છાત્રાલયની સુવિધા વિશે જાણકારી આપવામાં આવેલ છે?		

પરિશિષ્ટ:-

	કાર્ય યોજના	સમયગાળો
શાળા આરોગ્ય તપાસણી		
શાળા સ્વચ્છતા		
બાગબાની		
આપત્તિ વ્યવસ્થાપન		
સ્કીલ ડેવલપમેન્ટ એક્ટીવીટી		
ચાઈલ્ડ ટ્રેકીંગ		
ઈનોવેશન		
NAS ની તૈયારી		

વિષય મંડળો		
શૈક્ષણિક પ્રવાસ-પર્યટન		
બાહ્ય પરીક્ષાઓ		

નોંધ: -

- શૈક્ષણિક ગુણવત્તા સંદર્ભે નોંધ:-

.....

- સમાનતા સંદર્ભે નોંધ:-

.....

- શાળા બહારના બાળકોના શિક્ષણ સંદર્ભે નોંધ:-

.....

- શાળા વ્યવસ્થાપન સંદર્ભે નોંધ:-

.....

સહી/સિક્કો
 અધ્યક્ષ

સહી/સિક્કો
 આચાર્ય

નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ અમદાવાદ

પરિપત્ર નં. ૫૦-A તા. ૦૫-૦૮-૨૦૨૨

ફક્ત મ્યુનિ. શાળાઓ માટે જ :-

વિષય : શાળા કક્ષાએ આર.ટી.ઈ.ની અમલવારી સંદર્ભે સોશિયલ ઓડિટ કરવા બાબત.

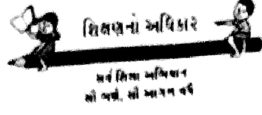
સંદર્ભ : નં./એસએસએ/કોમ્યુ.મોબી/સોશિયલ ઓડિટ/૦૫/૨૦૨૨/૨૮૬૪૨-૭૧૩ તા. ૨૮-૦૭-૨૦૨૨

આથી તમામ મ્યુનિ. શાળાના મુખ્ય શિક્ષકશ્રીઓને ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે, રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન એક્ટ-૨૦૦૯ ના અમલીકરણ બાદ શાળા કક્ષાએ કેટલા અંશે તેની અમલવારી થઈ છે તે જાણવા માટે સોશિયલ ઓડિટ હાથ ધરવામાં આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩માં પણ સોશિયલ ઓડિટ કરવાનું થાય છે. આ માટેનું ફોર્મેટ બિડાણમાં સામેલ છે. જેનો અભ્યાસ કરી સોશિયલ ઓડિટ પૂર્ણ કરવાનું રહેશે. જેનું પ્રમાણપત્ર તા. ૨૧-૦૮-૨૦૨૨ સુધીમાં સી.આર.સી.કો.ઓ.ને મોકલી આપવાનું રહેશે. આ ઉપરાંત શાળા કક્ષાએ સોશિયલ ઓડિટની ફાઈલ નિભાવવાની રહેશે.

બિડાણ : સંદર્ભિત પત્ર

તા. ૦૫-૦૮-૨૦૨૨

ડૉ. એલ. ડી. દેસાઈ
શાસનાધિકારી

ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટરની કચેરી,
સમગ્ર શિક્ષા, સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર.-૩૮૨૦૧૭
ફોન.૦૭૯-૨૩૨૩૨૪૧૩
Email : - aspdssapji@gmail.com
Toll Free No. 1800-233-7965

પાયાની સાક્ષરતા અને અંક જ્ઞાન

નં/એસએસએ/કોમ્યુ.મોબી/સોશિયલ ઓડિટ/૦૫/૨૦૨૨/૨૨૭૨-૧૩ તા:૨૧/૦૭/૨૦૨૨.

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીની કચેરી
જિલ્લા : તમામ

પ્રતિ,
જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો. ઓર્ડિનેટર અને
જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી
જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કચેરી,
સમગ્ર શિક્ષા, જિલ્લા : તમામ

પ્રતિ,
એડી. જિલ્લા પ્રોજેક્ટ કો. ઓર્ડિનેટર
અને શાસનાધિકારીશ્રી,
નગર પ્રાથમિક સમિતિ, સમગ્ર શિક્ષા,
મહાનગરપાલિકા : અમદાવાદ,
રાજકોટ, સુરત, વડોદરા

વિષય: શાળા કક્ષાએ RTE ની અમલવારી સંદર્ભે સોશિયલ ઓડિટ કરાવવા
બાબત.

સંદર્ભ:૧.MHRD ના પત્ર ક્રમાંક:19-1/2013.EE.14.તા:૩૦/૦૧/૨૦૧૫ અન્વયે.

૨.અત્રેની કચેરીના પત્રકમાંક:એસએસએ/કોમ્યુ.મોબી./સોશિયલ

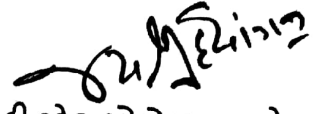
ઓડિટ/૨૦૨૦/૪૦૪૭૨-૫૦૮.તા:૦૫/૧૨/૨૦૨૦ ના પત્ર અન્વયે.

૩. માન.એસપીડીશ્રીની મંજુર રહેલ નોંધ અન્વયે.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ-૧ અન્વયે જણાવવાનું કે, રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન
એક્ટ-૨૦૦૯ ના અમલીકરણ થયા બાદ શાળાઓમાં કેટલા અંશે તેની અમલવારી થઈ છે
તે જાણવા માટે રાજ્યની તમામ પ્રાથમિક શાળાઓમાં સોશિયલ ઓડિટ હાથ ધરવામાં
આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં પણ સોશિયલ ઓડિટ કરવાનું થાય છે. આ માટેનું ફોર્મેટ
બિડાણમાં સામેલ છે. સંદર્ભ-૨ અન્વયે શાળા કક્ષાએ સોશિયલ ઓડિટ કરવા માટે સમિતિની
રચના કરવામાં આવેલ હશે.

- સોશિયલ ઓડિટની જરૂરિયાત:-RTE ના અમલીકરણમાં પાદરશિતા જળવાય અને
સમુદાયની સહભાગીતા વધારવા માટે પણ શાળાનું સોશિયલ ઓડિટ કરવાની જરૂરિયાત
છે. આ સોશિયલ ઓડિટનો અહેવાલ ગ્રામસભામાં પણ રજૂ કરવાનો રહેશે.
- સોશિયલ ઓડિટ અંગેનું ફોલોઅપ:- સોશિયલ ઓડિટ વર્ષમાં બે વખત કરવાનું હોય છે
સત્ર શરૂ થાય ત્યારે ઓગસ્ટ-૨૦૨૨ માં પૂર્ણ કરી શાળા કક્ષાની ઓનલાઈન ટુર ડાયરીમાં જે
શાળા દર્શાવી હોય તે શાળા મુલાકાત દરમિયાન સદર બાબતે ફોલોઅપ કરી તમામ

શાળામાં સોશિયલ ઓડિટ થયેલ છે કે કેમ તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર બીઆરસી કો.ઓ.ને ૩૧ ઓગસ્ટ-૨૦૨૨ માં સબમીટ કરે.આજ પ્રમાણે માર્ચ-૨૦૨૩ અંતિત એટલે કે બીજા તબક્કા માટે સોશિયલ ઓડિટ ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૩ માં શાળા કક્ષાએ પૂર્ણ કરી શાળામાં સોશિયલ ઓડિટ થયેલ છે કે કેમ તે અંગેનું પ્રમાણપત્ર બીઆરસી કો.ઓ.ને ૧૫,માર્ચ-૨૦૨૩ માં સબમીટ કરે, ત્યારબાદ બીઆરસી કક્ષાએ પોતાના બ્લોકની તમામ શાળાઓનું બંને સત્રના સોશિયલ ઓડિટ થયેલ હોય તેનું એકંદરીકરણ કરાવીને તમામ શાળાનું પ્રમાણપત્ર પોતાના સુધી સિમિત રાખી રેકૉર્ડ નિભાવે તેવી સૂચના આપની કક્ષાએથી આપવાની રહેશે.આ ઉપરાંત શાળા કક્ષાએ સોશિયલ ઓડિટની ફાઈલ નિભાવવા સંબંધિતોને જાણ કરવાની રાખશો.

એડી.સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ ડાયરેક્ટર
સ્ટેટ પ્રોજેક્ટ કચેરી,ગાંધીનગર

બિડાણ: ઈમેઈલ દ્વારા સોશિયલ ઓડિટ ફોર્મેટ

નકલ સવિનય રવાના:

- પી.એ.ટુ માન. એસ.પી.ડીશ્રી.

સોશિયલ ઓડીટનું માળખું

(એ)શાળાની વિગત :

૧. શાળા વિશેની માહિતી :

શાળાનું નામ	ડાયસ કોડ	ગામ,ગ્રામ પંચાયત, જૂથ	તાલુકો	જિલ્લો	સોશિયલ ઓડીટની તારીખ

૨. શાળા કયા વિસ્તારમાં આવેલી છે ? (યોગ્ય વિકલ્પ પર ટીક કરો)

અનુક્રમ નંબર	વિસ્તાર	
૧.	ગ્રામ્ય	
૨	શહેર	

૩. શાળાની કક્ષા : (યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો)

શાળાની કક્ષા	
ફક્ત પ્રાથમિક	
પ્રાથમિક સાથે ઉચ્ચતર પ્રાથમિક	
ઉચ્ચતર પ્રાથમિક, માધ્યમિક, ઉચ્ચતર માધ્યમિક સાથેની પ્રાથમિક શાળા	
ફક્ત ઉચ્ચતર પ્રાથમિક શાળા	
માધ્યમિક સાથે ઉચ્ચ પ્રાથમિક	
માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક સાથે ઉચ્ચતર પ્રાથમિક	
નિવાસી શાળા	
આશ્રમ શાળા	
કે.જી.બી.વી.	
બિન-નિવાસી શાળા	

૪. હેડ માસ્ટર અને એસ.એમ.સી. અધ્યક્ષના સંપર્ક નંબર:

હોદ્દો	નામ	સંપર્ક નંબર
આચાર્ય (એચ.એમ.)		
એસ.એમ.સી. અધ્યક્ષ		

૫. સોશિયલ ઓડીટ જૂથ: (કૃપયા રચનાની સ્પષ્ટતા કરો/માળખું)

યોગ્ય વિકલ્પ સામે ટીક કરો	સ્ત્રી કે પુરુષ	નામ	ફોન નંબર	સરનામું	સહી
() વાલી(કે જેઓ એસ.એમ.સી.ના સભ્ય નહોય)					
()વાલી કે જે એસ.એમ.સી સભ્યહોય					
() આચાર્ય					
() એક શિક્ષક					
() એક વી.ઈ.સી. કે ગ્રામ સભા સભ્ય					
() વંચિત કે નબળા વર્ગના એસ.એમ.સી. સભ્ય					

૬. પ્રાથમિક શાળાની ૧ કિ.મી. ત્રિજ્યામાં રહેતા તમામ બાળકોનું નામાંકન થયેલ છે ?

૭. ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળાની ૩ કી.મી. ત્રિજ્યામાં રહેતા તમામ બાળકોનું નામાંકન થયેલ છે ?

૮. શું શાળા (આચાર્ય અને શિક્ષકો) ધ્વારા ૬ થી ૧૪ વર્ષના તમામ બાળકોનું ડોર ટૂ ડોર વાર્ષિક સર્વેક્ષણ કરી યાદી નિભાવેલ છે ? શું આ બાળકોને શાળા એ લાવવા માટેના પ્રયત્નો થયેલ છે ?

૯. નામાંકનના આંકડાં (આર.ટી.ઈ.એક્ટ2009 લાગુ પડ્યા બાદ)

વર્ષ	શાળામાં બાળકોની કુલ સંખ્યા	ધોરણ ૧મા નામાંકન થયેલ બાળકોની સંખ્યા		ધોરણ ૨મા નામાંકન થયેલ બાળકોની સંખ્યા		ધોરણ ૩મા નામાંકન થયેલ બાળકોની સંખ્યા		ધોરણ ૪મા નામાંકન થયેલ બાળકોની સંખ્યા		એસ.સી. બાળકોના નામાંકન ની સંખ્યા		એસ.ટી. બાળકોના નામાંકન ની સંખ્યા		વિશિષ્ટ જરૂરિયા ત વાળા બાળકો ની સંખ્યા (CWSN)		શાળામાં શિક્ષકોની સંખ્યા	
		કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	કુ	ક	પુ	સ્ત્રી
૨૦૧૦																	
૨૦૧૧																	
૨૦૧૨																	
૨૦૧૩																	
૨૦૧૪																	
૨૦૧૫																	

૧૦. સહાયની વિગત(પાઠ્યપુસ્તક,ગણવેશ) અને શાળા ગ્રાન્ટ:

(ક) શાળામાં પાઠ્યપુસ્તકો મળ્યા તારીખ :

(ખ) શાળામાં વિદ્યાર્થીઓને પાઠ્યપુસ્તક વિતરણ કાર્ય તારીખ :

(ગ) શું કોઈ બાળકોને પાઠ્યપુસ્તકોથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે ? હા તો કેટલા ? :

(ઘ) ગણવેશ માટે શાળાને એસ.એમ.સી.ના ખાતામાં નાણા મળ્યા તારીખ :

(ચ) શાળામાં ગણવેશ વિતરણ કાર્ય તારીખ :

(છ) ગણવેશની ગુણવત્તા, સિલાઈ અને સમયસર વિતરણ બાબતે એસ.એમ.સી. ધ્વારા શું વ્યવસ્થા કરવામાં આવી ?

(જ) કેટલા બાળકોને મફત ગણવેશ પ્રાપ્ત થયો નથી ? : શા માટે ? :

(ઝ) એસ.એમ.સી. બેંક ખાતામાં શાળા ગ્રાન્ટ મળ્યા તારીખ :

છેલ્લી *તારીખ સુધીની માહિતી એકત્રિત કરવી.

૧૧. શાળામાં ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર :

માપદંડો	હા	ના	જો ના તો તે માટેનું કારણ દર્શાવો
આર.ટી.ઈ. જોગવાઈ મુજબ પૂરતા વર્ગખંડો ?			
કન્યાઓ માટેનું કર્ચરત શૌચાલય ?			
પીવાનું પાણી ઉપલબ્ધ ?			
પુસ્તકાલય ?			
રમતનું મેદાન ?			
કમ્પાઉન્ડ વોલ ?			
શાળામાં પ્રવેશતી વખતે રેમ્પ ?			
શૌચાલયમાં જવા માટે રેમ્પ ?			
રેમ્પની બાજુમાં રીલીંગની(કહેડા) વ્યવસ્થા ?			
દ્રષ્ટિની ખામી ધરાવતા બાળકો માટે શાળા ઈમારતની સરળતાથી ઉપલબ્ધિ ?			

૧૨. ફંડ (ગ્રાન્ટ)નો ઉપયોગ :

(એ) બાંધકામગ્રાન્ટ :

કાર્યનો પ્રકાર	પ્રાપ્ત ફંડ	વાપરેલ ફંડ	જોફંડનોઉપયોગ ન થયો હોય તો કારણ જણાવો
એસ.એમ.સી. ધ્વારા વધારાના વર્ગખંડ /ઓરડા બાંધકામ જો કોઈ હોય તો			
એસ.એમ.સી. ધ્વારા શૌચાલય બાંધકામ જો કોઈ હોય તો			

❖ અન્ય નિરીક્ષણોજો હોય તો :

(બી) મધ્યાહન ભોજન યોજના :

૧. હા કે ના લાખો :

વિગત	હા /ના જણાવો
શું મધ્યાહન ભોજન બનાવવામાં આવે છે ?	
શું શાળા પરિસરમાં જ બનાવવામાં આવે છે ?	
શું શાળા બહારથી લાવવામાં આવે છે ?	
ભોજન કોણ બનાવે છે ?(બિનસરકારી સંસ્થા /સ્વસહાય જુથ /મહિલાઓનું ગ્રૂપ /સ્થાનિક રસોઈયા	

૨.

વિદ્યાર્થીઓને ભોજન પીરસતાં પહેલાં રસોયા કે આચાર્ય ધ્વારા તે ચાખવામાં આવે છે ?	
મધ્યાહન ભોજન ગરમ પીરસવામાં આવે છે ?	

૩. જો ભોજન રાંધવામાં આવે છે તો . . .	હા /ના જણાવો
મધ્યાહન ભોજન રાંધવા અલગ રસોડું છે ?	
હાથ ધોવા માટે અલગ વોશબેઝીન છે ?	
કાચું અનાજ અને રાંધેલા ખોરાકના સંગ્રહ માટે જગ્યા છે ?	

૪. બાળકોને મધ્યાહન ભોજન પીરસતી વખતે બાળકો સાથે થતા કોઈપણ પ્રકારના ભેદભાવ ટાળવા માટે શાળા એ પ્રયત્નો કર્યા છે ?(માત્ર નિરીક્ષણ કરવું)

(સી) શીખવાની ગુણવત્તા :

૧. ધોરણ ૩, ૫ અને ૮ના વિદ્યાર્થીઓના પુરણી થયેલ નોટબુકો ની શિક્ષકો ધ્વારા રેન્ડમલી ચકાસણી થયેલ છે ?શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને ખરી રીતે ચકાસે?
૨. યોગ્ય સ્તરનો અપરિચિત લખાણનો નમુનો પુરો પાડવો.(દા.ત.-વાર્તાની ચોપડી)વિદ્યાર્થીના વાંચન અને અર્થગ્રહણની ચકાસણી માટે એક વાર્તા વાંચવા આપી, તેને સંલગ્ન પ્રશ્નો પૂછવા. યોગ્ય રીતે વાંચી અને જવાબ આપી શકનાર વિદ્યાર્થીની સંખ્યા :
૩. શાળાના જુદા જુદા ધોરણના કેટલાક વિદ્યાર્થીને (નમુનારૂપ) પરિચિત વિષય પર પાંચ વાક્યો અથવા ફકરો લખવા આપવો. (દા.ત.-મારું પ્રિય રમકડું,ગામનું ફળાઉ ઝાડ, વિસ્તાર કે ગામનું વિશિષ્ટ પ્રાણી)
- ૪.વિદ્યાર્થીનેપરિચિત વિષય પર થોડાક વાક્યો બોલવા કહો. (દા.ત.-મારા શિક્ષક, મારી માતા, મારું ગામ)
- ૫.ગણિત-વિજ્ઞાનને લગતા પ્રશ્નો પૂછવા.સાચી રીતેજવાબ આપી શકનાર વિદ્યાર્થીની સંખ્યા :
૬. શું શિક્ષકો વિદ્યાર્થીની શીખવાની પ્રક્રિયાની પ્રગતિનો નો રેકોર્ડ નિભાવે છે ? હા / ના

૭. નામાંકન : (પ્રાથમિક)

ઘોરણ-૧	ઘોરણ-૨	ઘોરણ-૩	ઘોરણ-૪	ઘોરણ-૫	કુલ

❖ મહેકમ મુજબ શિક્ષકોની મંજૂર સંખ્યા :

❖ કામ કરતા શિક્ષકોની સંખ્યા :

૮. ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળા માટે વિષય મુજબ શિક્ષકોની સંખ્યા :

વિષય	હા	ના	જો હા, તો વિષય શિક્ષકની સંખ્યા
વિજ્ઞાન			
ગણિત			
સામાજિક વિજ્ઞાન			
ભાષા			
આચાર્ય (જો ૧૦૦થી વધારે ની વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા હોય તો)			

૯. નીચેના વિષયો માટે પાર્ટટાઈમ પ્રશિક્ષકો ઉપલબ્ધ છે ? (જ્યાં ઉચ્ચ પ્રાથમિકમાં વિદ્યાર્થીની સંખ્યા ૧૦૦ કરતાં વધારે છે તેવી શાળાઓમાટે)

પ્રશિક્ષકો	હા	ના	પ્રશિક્ષકોની સંખ્યા
કલાશિક્ષણ શિક્ષક			
આરોગ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ શિક્ષક			
કાર્ય શિક્ષણ શિક્ષક			

(સી) શારીરિક શિક્ષા અને ફરિયાદ નિવારણ:

(અ) શું છેલા એક વર્ષમાં શારીરિક શિક્ષા ઘટાડવા પર શિક્ષકો અને સ્ટાફને કોઈ તાલીમ આપવામાં આવી છે ? હા કે ના ?

(બ) શારીરિક શિક્ષા/ભેદભાવ અથવા અન્ય કોઈ મુદ્દે બાળકો કે માતા-પિતા તરફથી ફરિયાદ અને પ્રતીભાવ પ્રાપ્ત કરવાની ગુપ્ત વ્યવસ્થા શાળા ધ્વારા કરવામાં આવી છે ?

(ક) બાળકો અને વાલીઓ ફરિયાદ નિવારણ તંત્રથી વાકેફ છે ? હા કે ના ?

(ડ) શાળામાં ફરિયાદ નિવારણ માટે કોણ જવાબદાર છે ? (યોગ્ય જગ્યાએ ટીક કરો)

મુખ્ય શિક્ષક	
ઉપ આચાર્ય	
શિક્ષક	
શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ	
સ્થાનિક સત્તામંડળ	
અન્ય કોઈ	

(ઈ) બાળકો અને વાલીઓ શાળા બહારના વિવિધ સત્તામંડળથી પરિચિત છે ?હા / ના

(ઇ) શાળામાં પ્રાપ્ત થતી ફરીયાદોના પ્રકાર :

જે ક્ષેત્રને લગતી મહત્તમ સંખ્યામાં ફરિયાદ પ્રાપ્ત થઈ હોય ત્યાં ટીક કરવું	
કોઈપણ બાળકના પ્રવેશનો ઇનકાર	
કોઈપણ બાળક સાથે ભેદભાવ	
શિક્ષકો ધ્વારા બાળકોને માનસિક અને શારીરિક શિક્ષા	
શિક્ષકોની અનિયમિતતા	
શિક્ષકોનું વ્યવસ્થિત ન ભણાવવું	
સમયસરસહાય કરવામાં ચૂક(MDM, પાઠ્યપુસ્તકો,ગણવેશ,રમત-ગમતના સાધનો)	
માળખાગત ભૌતિક સુવિધાઓનો અભાવ	
અન્ય કોઈ (સ્પષ્ટતા કરવી)	

૫. શાળા વ્યવસ્થાપન સમિતિ :

(ક) શું એસ.એમ.સી.ની રચના કરવામાં આવી છે ?હા / ના

(ખ) એસ.એમ.સી.મા દરેક વર્ગના સમાવિષ્ટ સભ્યોની સંખ્યા જણાવો.(રાજ્ય આર.ટી.ઇ.રૂલ્સ મુજબ)

સભ્યો	સભ્યોની સંખ્યા
માતા-પિતા/વાલી	
સ્થાનિક સત્તાતંત્રમંડળ સભ્ય (L.A.)	
શિક્ષકો	
આચાર્ય	
શિક્ષણવિદ્	
વિદ્યાર્થી	

(ગ) શું નિરીક્ષણ દરમિયાન એસ.એમ.સી.ના સભ્યોની નામાવલી શાળામાં પ્રદર્શિત થયેલી જોવા મળી ?

હા કે ના ?

(ઘ) છેલ્લા ૧૨ મહિના દરમ્યાન મળેલી એસ.એમ.સી. બેઠકોની સંખ્યા. (સાથે, કોઈ એક મિટિંગના મિનીટ્સ બૂક ,ઠરાવબૂક અને અન્ય રજીસ્ટર તપાસવા) :

(ચ) એસ.એમ.સી.ને છેલ્લા ૧૨ મહિનામાં કોઈ તાલીમ મળી છે ? હા ? કે ના ?

(છ) છેલ્લા ૧૨ માસ દરમ્યાન એસ.એમ.સી. બેઠકમાં કોઈ ત્રણ મુખ્ય પ્રશ્નો અને તે અંગે એસએમસીદ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયોની વિગત.

અનુક્રમ નંબર	ઉદ્ભવેલ પ્રશ્નવિગત	લેવાયેલ નિર્ણયની વિગત

(જ) શું એસએમસી એ શાળા વિકાસ યોજના (SDP) તૈયાર કરેલ છે ? હા કે ના ?

((ઝ) શું એસ.એમ.સી.સભ્યોધ્વારા શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓની હાજરીની દેખરેખ રાખવામાં આવેશે છે ? હા કે ના ?

(ટ) શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓની અનિયમિતતા બાબતે એસ.એમ.સી. કેઆચાર્ય (એચ.એમ.) ધ્વારા કોઈ પગલા લેવામાં આવ્યા છે ? હા કે ના ?